

Серія “Українські письменники — дітям”

Степан Руданський

НАУКА

Байки, співомовки, пісні

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 84.5.Укр
С

Серію “Українські письменники — дітям” засновано 2009 року

Ілюстрації заслуженого художника України
Петра Шпорчука

Степан Руданський

С?? Наука (байки, співомовки, пісні). — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2011. — 132 с.

ISBN 978-966-10-1226-3

У виданні зібрано байки, співомовки, пісні письменника, доступні для школярів середніх класів. Як відомо, певна специфіка творчості С. Руданського унеможлиблювала ознайомлення дітей із кращими її взірцями з дотеперешніх, не адаптованих для їхнього віку, збірок. Отже ця книга буде корисною викладачам, батькам, учням, керівникам літературно-мистецьких гуртків і угруповань.

Прислужиться всім шанувальникам української класики.

ББК 84.5.Укр

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1226-3
ISBN 978-966-10-1190-7 (серія)

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2011

БАЙКИ

ВОРОНА І ЛИС

Пробігає Лис голодний,
Через пеньки скаче;
Аж слухає: десь Ворона
На гілляці кряче.
Прибігає, хоть видати,
Та ніяк дістати!..
Лис хитриться і вертиться,
Давай підмовляти.
Підмовляє, щоб ізлізла,
Заглядає в очі,
Обіцяє м'яса гори,
Ворона не хоче.
“І не хочу, і не можу,
Стала говорити: —
Іди, — каже, — коли хочеш,
На село дурити!..
Ти думаєш, що Ворона
Розуму не має,
Сидить собі на гілляці,
Нічого не знає.
Та я знаю, що ти хочеш,
Як собака, їсти,
І хіба б я дурна була,
Щоб думала злізти”.

“Бог з тобою, голубонько! —
Став Лис прикидатись. —
Та тепер вже, зозуленько,
Нічого боятись:
Вийшов указ з того світу,
Щоб мир був усюди,
Щоби мирно собі жили
І звірі, і люди...”

А Ворона розважає:
“Брешеш ти, мій враже!”
Далі кругом подивилась
Та й Лисові каже:
“Та який же мир той буде
Та спокій між нами,
Коли онде йдуть до лісу
Стрільці із хортами!”
“Будь здорова, голубонько!”
“А то що? Куди ти?”
“Таже стрільців несе лихо,
Треба утікати!..”
“А указ же з того світу,
Що про мир писали?”
“Може, вони ще указу
Того й не читали”.

“Ну, не бійся ж, голубчику:
Я лиш так сказала;
Але вашого указу
І я не читала!..”

РОЗУМНИЙ ПАНИЧ

Привіз дідич раз на свято
Ізі школи сина
І не може натішитись,
Що вчена дитина.
Раз здиває гуменного
І тому хвалиться:
“Ото, — каже, — мій синочок
Як у школі вчиться!..
Та і розум, що за розум!
Як тобі, Іване?”
— Та мені то щось не так-то
Здається, мій пане!
Бо якби наш панич мали
Розуму доволі,
То нічого їм би було
Вчитися у школі!

ЛИСТ

Їден дідич мав у школах
Кохану дитину,
Ото раз до неї й пише:
“Милий ти мій сину!
Як ти здоров — слава Богу,
А як добре вчишся,
То не візьме тебе дідько,
Про то не журися.

СЛАВНАЯ КОНИНА

Сидить мале циганя,
Коня виїжджає,
А старий — його й коня
Нагайкою крає.

Заплакало циганя,
Лягло на коневі...
А той тогді до купця
Та й каже купцеві:

“Та купуй уже, купуй,
Славная конина!
Чи ж не бачиш, як по ній
Сплакалась дитина?”

ЗМІСТ

Байки	3
Ворона і лис	3
Вовк, собака і кіт	5
Старий вовк	11
Співомовки	15
Пан і Іван в дорозі	15
Москаль на волах	21
Що до кого	21
Запорожці у короля	22
Циган в огірках	24
Циган на толоці	26
Циган з хроном	28
Кравець	30
Де спійняли?	32
Чи голосна церква?	33
Гусак	34
Добре торгувалось	36
Почому дурні?	38
Кому чого бракує	39
Засідатель	40
Варенікі, варенікі	42
Чи далеко до Києва?	44
На калитку	45
Піп на пущі	46
Піп з кропилом	48
Баба в церкві	50
Хмельницький з ляхами	52
Окуляри	56
Добра натура	58
Еге, гай	60
Чи високо до неба?	60
Свиня свинею	62

Скільки душ?	64
Пекельна смола.....	65
Не мої ноги	66
Крива баба	68
Розумний панич	71
Лист	71
Глухий і губатий	72
Попович.....	74
Жалібний дяк.....	76
По воді піду	76
Варена сокира.....	77
Льоди	80
Кошовий у цариці	80
Порошки.....	82
Господар хати	84
Славная конина	86
Торбин брат	88
Вір не вір, а не кажи: “брешеш”	93
Пісні	106
Наука.....	106
До дуба	113
До моїх дум.....	115
Гей, бики!	116
До України.....	119
Над колискою	120
Пісня	128

Навчальне видання

Серія “Українські письменники — дітям”

Степан Руданський

НАУКА

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор-упорядник *Ірина Дем’янова*
Дизайн обкладинки *Володимира Басалиги*
Комп’ютерна верстка *Нелі Яєній, Галини Телев’як*

Підписано до друку 24.01.2011. Формат 84х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. ??. Умовн. фарбо-відб. ??.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com